

Bloeiende els.

● M. BARENDRECHT-HOEN

bomen in bloei

April! De Maartse buien zijn voorgoed verdwenen, de kans op nachtvorsten nog wel niet verkeken maar de dagvorst behoort toch gelukkig weer tot het verleden. De „temperatuur om het vriespunt“ die ons bijna de gehele winter niet verliet, al kwam er geen langdurige ijsperiode, is voorbij en de lentedagen zijn aangebroken.

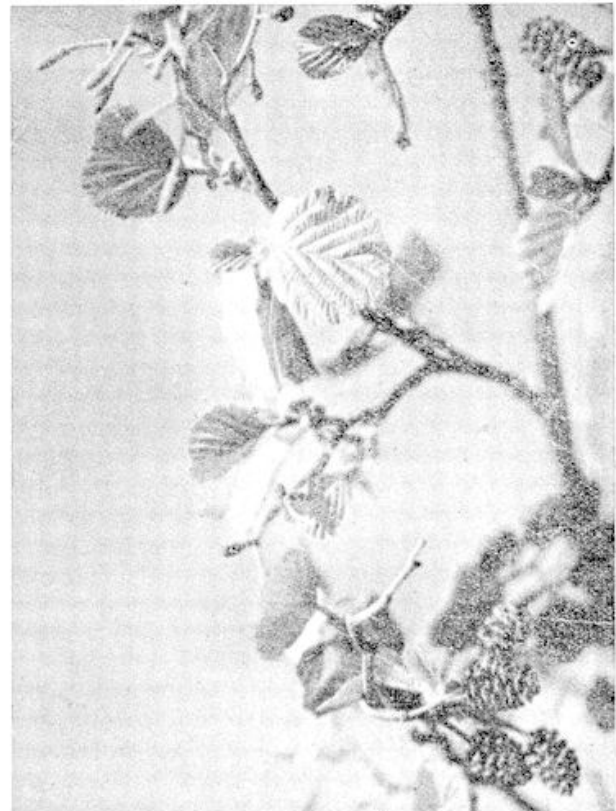
In een wolkenloze, blauwe lucht straalt de zon over land, tuinen, weg, duinen, hei en bos en overal roert zich het jonge leven. In de bomen ontbotten de jonge knoppen die al op openspringen stonden, bloesem komt te voorschijn en zoemende bijen en hommels komen af op geuren en kleuren. Vlinders fladderen rond en witjes, kleine vossen, zandoogjes en parelmoervlinders zijn duidelijk onder de eerst uitvliegende te herkennen.

De witte dovenetel heeft haar bloemen, haar honing gereed voor het bezoek van de eerste, nieuwe werkhommels en de paardebloemen langs de rand van de weg

spreiden op een zonnige dag bij honderden hun stralende bloemhoofdjes open.

Dit is alles wel heel duidelijk lente. Lente langs de weg, in de bomen, waar we de terugkerende vogels bespeuren, lente langs het slootkantje waar in de schaduw van een paar struiken de speenkruidjes zich hebben ontwikkeld en hun puntige bloemschaaltjes openvouwen, lente in de tuinen waar onze gekweekte bloemen het goed „doen“, lente in de boomgaard waar het rose en wit van de appel- en perebloesem door de schutbladjes heengluurt. Lente! Is er wel een plant, een struik, een boom die niet iets bijzonders heeft te vertonen, een fris, nog wat kreukelig blad, een knop, een bloem, een bloeiwijze? Rijk is deze tijd, rijk omdat alles nog nieuw is, nog ongeschonden door mensenhanden en onbedekt met het stof van de weg.

Lente! En toch... menigeen komt eerst in beweging als hij in de krant leest dat „de Betuwe of de Beemster in bloei staat“ en velen gaan juist in het voorjaar aan het wonder van de bloeiende bomen in eigen omgeving voorbij. Lange rijen auto's bewegen zich over de wegen van Holland naar de bloeiende boomgaarden, maar langs de

Els met oude en jonge propfen „pas in blad“.

sloot staat een els met jonge blaadjes, met bijna uitgebloeide katjes, die bijna door niemand wordt opgemerkt. Het is jammer dat velen nog te weinig letten op de schoonheid der bomen in het voorjaar, want nooit zijn zij zo mooi als thans, nu de knoppen uitbotten, de bloesem te voorschijn komt en de glanzende, nog wat kreukelige blaadjes zich openvouwen.

Daar is in de eerste plaats de iep, de boom langs onze wegen en grachten, die eind Maart zijn rode lentepakje aantrok en nu, in April langzamerhand uitgebloeid raakt.

Is het niet prachtig te zien hoe de warrige, met rood bespikkelde takken zich over het water of de weg buigen en is het niet kostelijk te zien hoe er uit die bloempropjes tenslotte de groenige, gevleugelde vruchtjes ontstaan, die straks bij duizenden uit de boom worden geblazen? Staat ook de esdoorn langs de weg niet in bloei en werpen in Brabant en Limburg niet allerwegen de hoge Canada's hun losse, rode katjes omhoog, zodat de wegen er geheel met een rood laagje zijn bedekt? Opvallend als de bloeiende vruchtbomen is dit alles natuurlijk niet maar wie even bij zulk een bottende boom stilstaat, ontdekt een nieuwe wereld van schoonheid.

Vooraf aan een els raakt men dikwijls in het voorjaar niet uitgekeken. In Februari reeds bengelden de manlijke katjes als stijve rolletjes aan de bomen en hoe meer de zon aan kracht won, hoe meer beweging er in het harde cylindertje kwam. In het begin van Maart werden ze los en sierlijk van bouw en kwam er uit een enkele, bij aanraking, reeds een geel stuifmeelwolkje te voorschijn. Daarna versnelde zich het proces en nu vallen reeds hier en daar de korte takjes, die de katjes dragen, in hun geheel af. Lang, sierlijk en elegant zijn ze geworden maar het stuifmeel is nu wel bijna verdwenen. Even na

205

de manlijke katjes beginnen de korte stam-

Berketak met katjes.

perkatjes te bloeien die in de bloeitijd prachtig rood zijn gekleurd, later heldergroen worden en waaruit nog weer later de houtige, zwarte propfen met de oranje zaadjes ontstaan, een lekkernij voor de vogels.

Als dan tenslotte de stuivende katjes geheel zijn afgevallen, gaan de grote, violette bladknoppen open en komen de prilgroene blaadjes te voorschijn, waaruit de „vouw“ nog niet is verdwenen. In Mei gaat er al veel van de glans en glorie verloren en in juni is de els een gewone-boom-van-de-waterkant geworden, met ruwe bladeren en rijpende propfen.

Nu nog is het tijd op de bottende bomen te letten, de berken in de duinen en in het Gooi, de elzen langs de waterkant, iepen, eiken en beuken in onze naaste omgeving en wie eenmaal zo'n twijg vol knoppen, katjes en bladeren heeft opgemerkt, krijgt in deze verborgen schoonheid der natuur hoe langer hoe meer plezier.

